UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

F.

urn:nbn:de:hbz:466:1-51314

Visual Library

ſum te inſolenter agere, te vero præiudicium ſuſtinere : ſcito prænoſcens quia die ſancto Pentecoſtes vterq; ſimul adſtabimus ante Deum, ibiq́; ventilabitur inter nos librata iuſtitiæ lance litigium, ibi luce clarius apparebit quis noſtrum æquitatis lineam teneat, quis Dei legibus contradicat. Factumq́; eſt, ipſo, qui dictus eſt ſacroſanctæ ſolemnitatis die vt dum præfatus Auguſtus imperialibus infulis redimitus, multorumq́; Pontificum choris ſiue procerum vallatus agminibus, Miſſarum ſolemnijs intereſſet, repentino ſuper eum veniente iudicio, repertus ſit mortuus. Epiſcopus autem iam in domino quieuerat. Sic, ſic, qui de inceſto coniugio contempſit inter homines judicari, ad tribunal æterni iudicis coactus eſt pertrahi: & qui ſubiectum ſibi dedignatus eſt audire Pontificem, terribilem ſuper ſe non potuit euadere maieſtatem.

Cum D. Hugo Epiſcopus Lincolnienſis 2.
quoſdam contumaces excommunicaſſet, nec magni facerent, illi ſubito nō comparuerunt.
Militem aliū ob eandem cauſam diabolus no- 3.
cte ſequente inuaſit, & animam ſubito extorſit.
Alij ab eodē excōmunicati à diabolo prę- 4.
focati fuere, de his lege vitam ab æquali eius ſcriptam c.23. apud Sur. tom. 6.

FESTORVM VIOLATORES puniuntur.

NOtgerus in vita S. Remacli refert ruſti- 1.

Sur. tom. 5. v. B. Rampertū Brixienſem in tract. de tranſlat. S. Philaſtrij de quodā qui obſeſſus à dęmone ob temeratum cultū diei feſti

çum quendam primo Rogationum die, [...]
deberet diuino cultui vacare, ex conſu[...]
ne Eccleſiarum Galliæ, abijſſe ad ſylu[...]
ligna cecidiſſe in vſus domus ſuæ. Se[...]
diuinam vltionem. Faſcem lignorum [...]
Notgerus, humeris impoſitum dom[...]
portat, baçulo ſe ſuſtentans, dumque o[...]
ponit manus curuatis digitis adhære[...]
lo, nec ab vllo potuit amoueri. aduo[...]
vicini, mirantur omnes, rogant vt qui[...]
rit exponat; ille non diſſimulat, fateu[...]
catum ſuum, orat, vt baculum oblong[...]
vtraque parte amputent, ne eius oner[...]
grauetur. Deinde admonitus ab illis [...]
inuiſit diuerſa ſanctorum templa, di[...]
ctuq́; eorum ſuffragia implorans, &c. [...]
dem aſſerit Notgerus ipſum apud aram[...]
macli fuiſſe ſanatum.

2. Alb. Krantzius in ſua Saxonia, lib. 4. c. 33. Trithem. in Chron. monaſterij Hirſangienſis.

Imperante Henrico X. (anno ſalu[...]
manæ 1003.) Chorizantes in Colbec[...]
Halberſtadenſi inſolenter ſacra nocte D[...]
nicæ Natiuitatis in cœmiterio S. Mag[...]
nes & viri cum fœminis inconcinnis cla[...]
ribus ebrij duxere choreas, Rogati à ſa[...]
te (Roberto) ſacra facturo, ne diuinu o[...]
interrumperent, nihil fecere minus. [...]
impatientiam verſus, correptuſq́; zelo[...]
dignatione diuinæ iniuriæ & contem[...]
religionem. Quando, inquit, mecum [...]
religio contemnitur, ſit vobis circu[...]
annalis. Exinde vltio diuina conti[...]

Virtus maledictionis ſacerdotalis.

inſequitur. Sine ceſſatiōe ſine vlla quiete, per dies & noctes abſque cibo gyrabantur. Miſerum ſpectaculum dum rotarentur gyrantes. Stupuere qui viderant. aliquot ſancti viri interpoſita prece orabant pro illis; nihilominus gyrabant. Sororem ſuam extracturus de circulo gyrantum, brachium fertur euulſiſſe, illa perſeuerabat gyrans. impreſſere alta terræ veſtigia, quod neceſſe fuit. anno demum euoluto quieuere, Maior pars ſpiritum efflauit. Pauci qui ſuperfuere recreati, inſigni ſe pœnitentia macerarunt. Vincentius Belluac. in ſpeculo aſſerit quindecim fuiſſe viros, mulieres tres qui toto anno ſine intermiſſione aliqua chorizando cantarint, & toto illo tempore, ait, nec ros, nec pluuia ſuper illos cecidit, ſed nec laſſitudo, nec fames illos affecit, nec veſtimenta nec calceamenta eorum toto illo tempore attrita ſunt. anno autem reuoluto Herebertus Archiepiſcopus Colon. ad locum veniens, à nodo quo ſacer dos illos ligauerat, abſoluit, atque ante altare dictæ Eccleſiæ reconciliauit, filia presbyteri cum duabus alijs continuo exanimata eſt, cæteri continuis tribus noctibus proximis dormierunt, aliqui poſt obierunt. Cæteri vero pœnam ſuam membrorum tremore prodiderunt conſule D. Tilm. Bredenb. collat. ſacr. lib. 4. c. 59. lib. 5. cap. 39. & magnum ſpeculum exempl. diſtinct. 4. exempl. 46.

li. 25. c. 10. ex chronicis typis euulgatis. Naucl. aſſerit 18. fuiſſe viros, & 15 mulieres, & cōtigiſſe in diœceſi Magdeb. vol. 2. gen. 34.

Anno

Bredenb. li.2. ſacr. coll.ca.26. ex hiſt.belli Liuonici

Anno 1556. Ipſo die quo aſſumptę in c
Virginis memoria recolitur Derpati ſ
dotes ex recepto Eccleſiæ more diem
ſolemnem habebant (magna religione
brabant) & magno, vt ſolet, cum appar
crebro cāpanarum pulſu (multiſq; aliiſ
ſtianæ lætitiæ argumentis) diuinum c
peragebant. Eam celebritatem, gloriam,
uerentiam Virgini matri (Dei parenti)
mi numinis honorem exhibitam, cu
trona quædam Lutherana valde inui
mandat pediſſequæ vti balneum appar
minum inſtruat, ſibi enim maritoque
uandum. illa ſolemnis feſti dominam ſ
nere atq; alium in diem transferat roga
croſanctas Virginis ferias excuſauit, fe
lucis & eccleſiaſtica lege ſimilibus op
indictæ & impetratæ requietis heram a
nuit, præſertim cum illa voluptatis n
ceſſitatis lauatio eſſet, alioque die pera
ſet) Matrona repente excandeſcens, Q
quit, de Maria narras? fuit illa mulier
mihi, nec vllius potentiæ aut gratiæ pr
tiuam habet, tu iuſſa mea exſequere (
lam & increpat & irridet obiectamq
feſti religionem paruipendens, tu, inq
ſa exſequitor, de Maria iſta quæ narr
hi tanti non ſunt, & in perſtringend
gine Dei immortalis puriſſima paren
ſe proiecit audaciter vt commemora
piæ aures reformident). Famula ne do

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

grauius exacerbaret imperatá perficit, (bal-
neum triſtis & inuita procurat) vbi ad cami-
num ventum eſt, arida ligna congerit (quæ a-
lioqui haud difficulter flammam concipiunt)
prunas immittit iniectumq́; ignem quantum
poteſt inſtigat & excitat. Flantem ac venti-
lantem vis quædam diuina retardat. Miratur
ſtupetq́; hera, Lutheri diſcipula, igniculum
am parabilem effulgere non poſſe, & crebris
feruientis mulierculæ flatibus nullam elici
flámam (ſeu ligna nulla ope, nullis nutrimen-
is accendi). Famula vbi ſe vndiq; vertit labo-
is fruſtranei pertæſa, tectum omne ardere
totam domum incendio flagrare) conſpicit,
ec vlla vi flammam extinguere valet, ignis
rimum ipſum balneum vaſtat, mox duas cō-
igas ædes ingenti ciuium omnium terrore
opulatur. Confluit repente vniuerſum vul-
us, & vix tandem latius ſerpere incendium
prohibent (incendio omnia populanti reſi-
tunt). Poſtero die lignorum faſciculus cami-
o ingeſtus omnino incombuſtus (lignorum
la ſtrues quam ad balneum concalefacien-
um rerum domeſticarum adminiſtra contu-
erat intacta atq; integra) reperitur. ille enim
gnis emicare noluit quem in Chriſtianæ re-
igionis & immaculatę virginis iniuriam per-
itiſſima mulier iuſſit accendi, ille ardere de-
uit qui ferias vlciſcebatur Lutheranæ de-
ſpectas.

Lutherana in Virg. matrem blaſphema ædium ſuarum cōflagratione diuinitus punitur.

Greg. Turonenſis (de gloria confeſſorum c.81. 4.

cap. 81. refert admirandam pœnam viol feſtum S. Mariani eremitæ, dum ait domum, ſepes, tuguriola porcorum & rum animalium, reliquaque omnia qu eum pertinebant flamma eſſe peruſta, adeo in fumum, cineres, & fauillas re ignem vero nullì vicinorum nocuiſſe quam.

5. De interitu Nicanoris qui iurabat te plum Domini Libero patri dedicatur Deum Sabbati authorem ſpernebat, co le cap. 14. & 15. lib. 2. Machab. vbi aſſ Iudam & quì cum eo erant proſtrauiſ ginta quinque millia militum Nicano caput Nicanoris & manum cum humero ciſſam (quam extenderat contra domum ctam omnipotentis Dei) Hieroſolyma ſe perlata, & linguam eiuſdem præciſam ticulatim auibus eſſe datam, manum c templum ſuſpenſam, caput vero in ſumm ce eſſe ſuſpenſum.

6. Thomas Cantipratenſis lib. 2. de bus refert nobili cuidam venationis feſtos dies profananti ex vxore natam lem canino rictu & auribus braccon (vt vocant) more flaccis ac dependulis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

FOEDIFRAGI PVNIVNTVR.

COnſtat Deum violatores fœderum grauiter puniuiſſe ſemper, neque vnquam relictos inultos qui fœderum religioné violarunt ſeu fœdera ruperunt Dei nomine abutentes.

Zedechias Rex fœdus percuſſerat cum Nabuchodonoſore Rege Babylonis. Viſum fuit 1.
ab eo reſilire, & cótra datam fidem agere, tum quod Nabuchodonoſor eſſet gentilis & idololatra, tum quod multis annis populum Iudęorum afflixiſſet. propter hanc perfidiam non modo regni & oculorum amiſſione ſed etiam miſeranda ſuorum clade & vrbis vaſtatione punitus eſt.

Fidei datæ immemor ſeipſum, & regnū vna cū vrbe atque templo perdidit. 2. Par 36. Hier. 27. 52.

Grauiſſime puniuit Deus propter violatam 2.
fidé Saulem Regem, & vniuerſum populum. Gabaonitę pacti erant cum Ioſue de vita, poſt centum annos & amplius Saul Rex, non obſtáte hóc pacto, multos eorum interfecit. Sed non impune. Nam vt ſcriptura loquitur, facta eſt fames in diebus Dauid tribus annis iugiter. Et cóſuluit Dauid oraculum domini, dixitq; Dominus, propter Saul & domum eius ſanguinum, quia occidit Gabaonitas, &c.

Ioſ 9. V. diſput. R. P. Mart. Becani de fide hęreticis ſeruanda. 2. Reg. 21.

Simeon & Leui filij Iacob cum Sichemi- 3.
tis pacti erant de contrahendis vltro citroque matrimonijs hac conditione, vt Sichemitæ omnes circumciderentur. omnes circumciſi ſunt. Quid vero illi? Contra pacta

conuenta circumciſos occiderunt. quo
textu? quod ſtuprum à Sichemitis patr
vlciſci vellent. Sed quia perfidia inter
Gen. 49. merito à parente audierunt: Diuidam e
Iacob, & diſpergam eos in Iſrael, &c.

4. Cleomenes cum Argiuis ſeptem di
Plutar. in Laconicis Cic. 1. de offic. pactus inducias, vbi obſeruando depre
diſſet illos tertia nocte ſomno indulge
ducia induciarum, inopinatos adoriens
interfecit, alios abduxit captiuos. Et cu
probro daretur violatum iuſiurandum
bus pactus ſum, inquit, noctes non ſunt
tæ. Verum vltionem diuinam non eff
nam vrbe (cuius gratia fœdus violarat)
ſtratus (mulieres enim detractis è te
deorum armis illum vltę ſunt, quaſi di
quos contempſerat, pœnas de ipſo ſum
bus) ac tandem in dementiam verſus, ip
corpus incîdens, mortem ridens oreq
cto ſibi conſciuit.

5. Inierat amicitiam cum imp. Seuero A
Herodian. lib. 3. nini patre Abagarus Rex Chriſtianus,
& datis obſidibus confirmarat, ſed rup
deris, antequam præterlaberetur annus,
toninus (qui regem in vincula conie
eiuſque regiam Rege deſtitutam cœpe
pœnas dedit, occiſus à ſuis, an. Chr. 219.

6. Vladiſlaus Poloniæ & Hungariæ R
al. Ladiſl. Non ſinit Deus diui- ni ſui no- magnis contra Turcarum imperatorem
muratem potitus victorijs, cum è bello i
triam rediret inducias cum hoſte pactus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

& iuramento confirmauit: non multo poſt cum iterum ad bellum redintegrandum ſollicitaretur à nonnullis principibus Chriſtianis, cœpit perplexus eſſe quid potiſſimum faceret. Hinc incitabat illum gloria recentis victoriæ & multorum cohortatio, dicentium maximam jam recuperandę Europæ occaſionem oſtentari, fœdæ genti non eſſe fidem habendam: illinc auocabant induciæ cum hoſte pactæ. Vicit tandem altera pars. igitur contra datā fidem bello Amuratē inuadit, vtrinq; pugnatur acriter, in progreſſu cum premi ſe & conſtringi videret Amurates, multis ſuorum amiſſis depromptis è ſinu initi fœderis tabellis, & intentis in cœlum oculis magno clamore in hanc vocem erupit: Chriſte, ſi Deus es, vt Chriſtiani tui de te perhibent, vindica perfidiam tuorum qui contra hæc pacta, per nomen tuum ſanctè iurata bello me inuadunt, tuas meaſque iniurias vlciſcere: mira res; alea prælij mox mutata, fœderis violati ſuaſores cadunt, Vladiſlaus in medios Turcas impetum faciens equo excutitur, & capite iuſſu Amurathę truncatus perfidiæ pœnas dedit. Georg. Scheidius in ſuis ad Tarnouianam diſput. notis. Pœnas fraudis vide in locis de impoſtura & mendacio.

minis prophanationem impunitam.

Decennis ſancitur pax, eaque iureiurādo noſtris in Euangelio, illis in Alcorano firmatur.

FVRES PVNIVNTVR.

VValfridus Strabo in vita S. Galli: Pauperculus quidam ait, dum ad cellam viri 1.

Anno 4. Carolomanni Regis.

Dei (S. Galli ſepulchrum) pergere vol
nec haberet aliquid quod ob deuotioni
cium illuc deferre potuiſſet, diabolo ſu
conſentiens, atrium cuiuſdam diuitis in
& alueare cũ melle & apibus furtim au
intulit domi ſuæ, apibus deinde extin
ram cõficit. Et non multo poſt inter v
& amicos cum hoc furtiuo munere ad
ſiam venerabilis Galli perrexit. Cumq
li quod attulerant obtuliſſent, is qui c
offerre voluit de rapina donarium, ce
perit in lapidis duriſſimi rigorem mu
ingenti itaq; timore perculſus vni eor
ſecum venerant reatum ſuum confeſſ
qui deinde cum cuſtodibus Eccleſiæ
cta fuerant indicaret, fama huius mira
ra celeritate cunctis innotuit.

Oblationẽ furtiuam nõ recipit Deus.

2\. Greg. Turonenſis li. 1. de miraculis
tini, cap. 17. refert furem qui pauperc
ſanctimonialium aluearia furatus fu
felici morte ſubito interijſſe, cum en
cturno tempore tria aluearia abſtuli
nauem ea intulit, vt amnem tranſiret. S
tum hoc ei impedimento fuit. Nam cu
Oriente (ait Greg.) ad portum flumini
ſa tranſmeandi, homines properarent,
ad littus adſpiciunt, apeſq; ex alueari
uatim emergere, hominemq; ſeorſum
proſtratum. putantes eum à ſomno o
tum properant ad alligandum eum, ſe
dentes mortuum reperiunt.

Glo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN